

**TEMA: NY STRATEGI FOR INSTITUT FOR
MENNESKERETTIGHEDER**

DOK. NR. 20/00121-6

REF. LZU

REFERAT

**MØDE I RÅDET FOR MENNESKERETTIGHEDER,
5. FEBRUAR 2020, KL. 15.00-18.00
STED: MØDELOKALE NORDSKOV**

---

1. Godkendelse af dagsorden

Bilag: 1.1 Dagsorden for rådsmøde den 5. februar 2020

Beslutning:

Formanden bød velkommen. Temaet blev præsenteret, og herefter blev dagsordenen godkendt uden yderligere bemærkninger.

---

2. Godkendelse af referat

Bilag: 2.1 Referat af rådsmødet den 12. november 2019

Beslutning:

Referatet blev godkendt uden yderligere bemærkninger.

---

3. Strategidrøftelse

Baggrund:

Institut for Menneskerettigheder skal have ny strategi gældende fra 2021. Den kommende strategi er temaet for dette rådsmøde. Hensigten er, at rådets drøftelser og anbefalinger kan blive spillet ind i det videre strategiarbejde. Der vil dels blive sat fokus på den internationale del af instituttets arbejde, dels på den del af arbejdet, der foregår i Danmark. Drøftelserne vil bl.a. ske i grupper.

A. Instituttets internationale arbejde

Bilag: 3.1 Pjece om det internationale arbejde; 3.2 Notat om virksomhedssamarbejde og 3.3 Notat om samarbejde med statsaktører

Eva Grambye indledte med en præsentation af instituttets mandat og arbejde på det internationale område.

Herefter fulgte en diskussion i grupper af det internationale arbejde.

B. Instituttets arbejde i Danmark

Bilag: 3.4 Det nationale strategiarbejde

Louise Holck fortalte om instituttets mandat og opgave på det nationale område.

Herefter fulgte en diskussion i grupper af det nationale arbejde.

Efter endt drøftelse kvitterede bestyrelsesformanden med tak for de gode input ved dagens møde.

Beslutning:

Rådet drøftede de strategiske spørgsmål i forhold til såvel instituttets internationale som nationale arbejde med henblik på, at disse drøftelser indgår i instituttets videre strategiarbejde.

En opsamling fra grupperne er vedlagt som Annex 1.

Rådets formand Trine Christensen vil overbringe rådets overvejelser til instituttets bestyrelse på dennes møde den 10. marts 2020.

---

4. Beretninger

Bilag: Ingen

- Rådets formand: DUF har ønsket at træde ud af rådet. Formanden har herefter været i dialog med DUF mhp.

---

at få dem til at fortsætte i rådet, og de har herefter udpeget et nyt medlem.

Formanden har været i kontakt med Sara Omar, vinder af årets Menneskerettighedspris. Hun kvitterer for stor interesse, og hvis nogle af medlemmerne vil sælge hendes bog til reduceret pris, så giv besked til instituttet, som vil tage det videre til forlaget.

- Bestyrelsesformanden: Ikke yderlige bemærkninger. Der blev spurgt ind til proces ifm. ny direktør og bestyrelsesformanden fortalte, at Louise Holck konstitueres, indtil der findes en direktør. Processen går i gang med forventet stillingsopslag i april eller maj.
- Direktøren: Jonas Christoffersen fortalte om hans kommende virke og den sidste tid som direktør indtil 19. marts, hvor der vil være afskedsreception fra kl. 15 i Eigtveds Pakhus. Der vil blive udsendt en invitation til rådets medlemmer (*OBS. Arrangementet blev aflyst pga. covid-19 og rådet orienteret herom*). Jonas Christoffersen orienterede om, at kommunikationschef Esben Geist stopper, og at Janne Bruvold vil være fungerende kommunikationschef, indtil ny er fundet, som først vil være, når den nye direktør tiltræder.
- Rådets stående udvalg
  - UPR-udvalg – Elna Søndergaard fortalte om det næste møde den 21. februar, som vedrører udarbejdelse af en fælles skyggerapport sammen med et par civile samfundsorganisationer
  - Kommunikationsudvalg – udvalget har holdt møde vedr. Folkemøde-arrangement med rådet som afsender. Janne Bruvold overtager koordineringen af Kommunikationsudvalget.

---

5. Eventuelt

Intet.

---

6. Kommende møder

6. maj 2020 (*udskudt pga. covid-19*)
Kl. 13-16

2. september 2020
Kl. 15-18

11. november 2020
Kl. 13-16

ANNEX 1

20. FEBRUAR 2020

NOTER FRA GRUPPEDRØFTELSER VEDR. INSTITUTTETS KOMMENDE STRATEGI VED RÅDSMØDE 5. FEBRUAR 2020

DOK. NR. 20/00121-10

REF. LZU

Grupperne blev bedt om at besvare en række spørgsmål relateret til hhv. det internationale og nationale arbejde. Følgende opsummerer gruppernes diskussioner og tilbagemeldinger.

SPØRGSMÅL VEDR. INTERNATIONAL STRATEGI

1. *Hvem kan IMR arbejde for og samtidig bevare uafhængighed/legitimitet: lande, virksomheder mv.*
  - Analyse af landevalg bør baseres på vurdering af effektmulighed ("swing states") herunder også ift. IMR's særlige position.
  - Større fare for at blive misbrugt ift. samarbejde med virksomheder. Det kan koste ry/troværdighed og kræver derfor stor forsigtighed.
  - Hvis stater – også diktaturer – vil forbedre sig på et område kan det legitimere valget af samarbejde.
  - Det anbefales at udvælge/arbejde i de områder, hvor der er råderum og interesse.
  - Det kan være svært at stoppe et projekt/engagement, så her er den største fare ikke at stoppe i tide.
  - IMR kan ikke arbejde med stater/virksomheder, der ikke har vilje til at skabe forandringer on the ground og som ikke har respekt for menneskerettigheder. Det vil sige, at nogle virksomheder kan man ikke samarbejde med.

2. *Hvad er essentiel "due diligence" ift. sådanne indsatser?*

- Kan IMR arbejde med isolerede indsatser for virksomheder - kan man fx lave en ligelønsindsats for en virksomhed, som samtidig i en anden afdeling har en afsindigt forurenende produktion?
- Due dilligence ift. virksomhederne er at holde sig klart indenfor FN's Guiding Principles. Stater skal sikre at arbejdsbetingelser er til stede for at kunne skabe resultater.

3. *Kriterier for samarbejdspartnere – og for at stoppe samarbejder?*

- Succeskriterier bør være kendt fra start og bruges til at monitorere. De kan omhandle:
  - Er det blivende [samarbejdet/indsatsen]?
  - Kan det skaleres/nå bredt ud?
  - Kan IMR gøre en forskel?
  - Er der gode samarbejdsmuligheder?
- Nødvendigt med kriterier for samarbejdspartnere og for at stoppe - kræver exitplan og "streng" ledelse.
- Kriterier for landevalg hænger sammen med værdier, ressourcer, åbninger i politisk system, legitimering af det system, som allerede eksisterer.
- Hvordan skaber IMR forandring – fx tillid og hvordan viser det sig i adfærd?

4. *Samarbejde med civilsamfundet – lokalt og danske*

- NGO'er er vigtige – hvorfor virker samarbejde med NGO'er ikke?

5. *Andet*

- Omstændigheder ved berostillelse.
- EU-tendenser – hører det til under national strategi eller international strategi?

SPØRGSMÅL VEDR. NATIONAL STRATEGI

A. *I den omverden/udvikling vi står i, hvordan kan IMR strategisk set:*

1. *Sikre uafhængighed og bevare indflydelse?*

- Til dels økonomisk (derfor skal der være andre kilder), men der er et råderum som skal bruges for at bevare troværdighed.
- Det juridiske fundament er afgørende, selv om det kan være tørt.
- Det er vigtigt at rådgive men også at bevare distance - især hvis resultatet ikke bliver som ønsket.
- IMR er på mere sikker grund, når udgangspunktet er jura.
- Politikerne bør ikke blande sig, men det gør de.
- Løbende opmærksomhed på problemer.

2. *Sikre opfyldelse af mandatet om at fremme menneskerettighederne?*

- Det er afgørende med bred opbakning i befolkningen.
- Børn og unge er vigtige og nødvendigt løbende at "vaccinere" nye generationer [ved at sikre kendskab til menneskerettigheder]
- Husk at inddrage børn og unge i arbejdet.
- IMR kan spille en vigtig rolle overfor civilsamfundet ift. rådgive, styrke, dele informationer og analyser før de sendes til regeringen.

B. *Refleksioner over de strategiske temaer:*

1. *Er det de rigtige emner, der er taget op i strategien?*

- Vigtigt med fokus på retssikkerhed og udsatte grupper som børn, ældre og psykisk syge.

- Ja, emnerne er meget vigtige og svære at komme udenom. Nu ligger ansvaret hos enkelte barn/voksen, men konsekvenserne er store.
- Behov for at have menneskerettigheder med og det kan kun gå for langsomt.
- Ift. retssikkerhed, så bør arbejdet også knytte an til migration og andre områder, hvor retssikkerheden er meget dårligere end de andre områder.
- Det bør gøres tydeligt, hvad fokus på tre strategiske indsatsområder konkret betyder for instituttets arbejde.

2. Mangler der noget?

- Godt at styrke opbakning til menneskerettigheder blandt børn, men hvad med opbakning blandt politikerne (manglende opbakning er en forhindring)? Her er framing afgørende.
- Uddannelse for folkevalgte - historien glemmes fordi vi har det så godt - framing er afgørende.
- Det er vigtigt, at der fortsat gøres et stort arbejde i forhold til de mennesker, der er mest udsatte for krænkelser af menneskerettigheder – herunder ift. udlændinge- og diskriminationsområdet.

3. Ideer til hvordan rådets medlemmer kan bidrage?

- Brug os/ vores oplevelser og træk på netværket.
- Samarbejde med rådet.
- Flere drøftelser på rådsmøder.
- Hvordan viderebringes ideer fra rådet?